

Resumo da programación de lingua castelá e literatura

Materia	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	Curso / Ciclo	3º ESO
Profesor/a	FÉLIX SÁNCHEZ BOQUETE		

1. OBXECTIVOS DA ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA 3º ESO

1. Expresarse oralmente e por escrito de modo fluído, coherente e cohesionado ademais de correcto.
2. Demostrar un aproveitamento mínimo nas actitudes relacionadas coa lingua; respecto pola diversidade lingüística ou polas normas de interacción verbal.
3. Expresarse oralmente e por escrito de forma fluída e correcta adecuándose á situación comunicativa e de modo coherente e cohesionado.
 - a) Lee de modo fluído en voz alta.
 - b) Expresarse oralmente de modo fluído, adecuado e organizado en castelán en exposicións orais.
 - c) Ter unha caligrafía lexible.
 - d) Estruturar en parágrafos.
 - e) Presentar os seus escritos de modo adecuado: marxes, sangrías.
 - f) Utilizar correctamente os puntos e seguido e comas.
 - g) Utilizar frases coherentes e cohesionadas.
 - h) Non ter faltas de ortografía en palabras do léxico habitual.
 - i) Adecuarse á situación comunicativa.
 - j) Utilizar o léxico e sintaxe que corresponden ao nivel cursado.
4. Saber sintetizar textos orais e escritos recoñecendo a súa estrutura.
5. Comprender textos orais e escritos e valora de forma crítica e argumentada o seu contido.
6. Respetar as convencións dos textos orais: cortesía, quendas de fala.
7. Explicar o significado de palabras nun texto.
8. Recoñecer e empregar oral e por escrito a estrutura dos textos explicitados nos contidos.
9. Identificar e usar correctamente as diferentes clases de palabras.
10. Identificar as perífrases verbais en exemplos tipo.
11. Transformar as estruturas activas en pasivas.
12. Identificar as funcións da frase e da oración simple de modo que non se cometen erros que subvertan os principios básicos de identificación dunha función.
13. Identificar a unidade e función dun segmento dentro dun texto.
14. Identificar en exemplos tipo as seguintes funcións: suxeito, complemento directo, complemento indirecto, complemento circunstancial, atributo e c. Axente.
15. Distinguir entre derivación e composición, prefixos e sufixos, e, dentro destes, entre prefixos e sufixos derivativos e flexivos.
16. Identificar e localizar distintos procedementos de formación de palabras.
17. Identificar e localizar as diferentes relacións semánticas e cambios semánticos.
18. Distinguir entre denotación e connotación.
19. Utilizar a terminoloxía adecuada para a explicación de textos.
20. Identificar as distintas variedades do español e a súa orixe.
21. Usar as variedades adecuadas ao contexto.
22. Identificar os mecanismos de cohesión nun texto.
23. Recoñecer as propiedades textuais e produce textos que as respecten. Ler e comprender cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, afeccións e intereses, o que se valorará a través dos libros de lecturas explicitados.
24. Valorar as obras de lectura incluídas na relación, resumindo o contido, explicando os aspectos que máis lle chamaron a atención e o que a lectura lle achegou como experiencia persoal.
25. Xustificar a adscripción dun texto a un movemento determinado (ata o S. XVII incluído)
26. Demostrar unha adecuada comprensión lectora e de análise dos textos literarios: temática,

técnica, estilo e métrica dos textos literarios lidos e das obras obxecto de lectura obrigatoria.

27. Localizar cronoloxicamente e no que toca ao movemento e xénero correspondentes, un fragmento, unha obra ou un autor determinados.
28. Identificar a métrica do romance e do soneto coa correspondente xustificación da adscrición.
29. Distinguir entre rima asonante e consonante e capacidade da medición do verso.
30. Identificar os tropos e figuras retóricas: comparación, metáfora, símbolo, paralelismo, aliteración, hipérbole, personificación, anáfora, antítese, hipérbato.

2. CONTIDOS

PRIMEIRA AVALIACIÓN

-Contidos do Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar.

1. Escoito e comprendo: presentacións orais e noticias dixitais.
2. Amplío o léxico: O léxico da identidade (a derivación) O léxico da vida (a composición e parasíntesis) O léxico das pasións (a familia léxica) O léxico do entorno educativo (as siglas e os acrónimos) O léxico da igualdade e diversidade (o campo semántico e asociativo)

-Contidos do Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir.

1. Ortografía: grafías e sons. Seseo, ceceo e yeísmo. Palabras xuntan e separadas. A til diacrítica, “porque”, “porqué”, “por que” “por qué”.
2. Lectura e comprensión de textos periodísticos: a crónica, a entrevista, a reportaxe e os textos publicitarios.
3. Elaboración de textos: a miña presenza nas redes sociais. Escribir una crónica.

-Contidos do Bloque 3. Coñecemento da lingua.

1. A realidade plurilingüe de España: España estado plurilingüe. Orixe históricos das linguas de España. Variedades xeográficas do español. Rasgos das variedades dialectais.
2. O texto e as súas propiedades: texto, enunciado e oración. Propiedades textuais. Procedementos gramaticais de cohesión. Procedementos léxicos de cohesión.
3. Os grupos de palabras: grupo nominal, grupo adxectivo, grupo adverbial e grupo preposicional.

-Contidos do Bloque 4. Educación Literaria.

1. Introducción ao comentario literario: etapas da literatura. Principais recursos estilísticos. Os tópicos.
2. A lírica medieval:
 - 2.1. Breve contexto histórico e socio-cultural.
 - 2.2. A lírica popular e tradicional.
 - 2.3. A lírica culta: Jorge Manrique
3. A narrativa e a prosa na Idade Media:
 - 3.1. Os cantares de gesta.
 - 3.2 O romanceiro vello. O mester de clerecía: Berceo e o Arcipreste de Hita.
 - 3.3. A prosa didáctica.
 - 3.4. *La Celestina*

SEGUNDA AVALIACIÓN

- Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar.

1. Escoito e comprendo: un discurso oral, un coloquio, unha exposición oral e unha canción.
2. Amplío o léxico: o léxico da xustiza (denotación e connotación) O léxico da guerra e da paz (os tecnicismos) O léxico da solidariedade (o cambio semántico) O léxico da celebración (metáfora e metonimia) O léxico da historia (polisemia sinonimia e antinomia)

- Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir.

1. Ortografía: Escritura de siglas, acrónimos e abreviaturas. Escritura de números.
2. Lectura e comprensión de textos normativos, expositivos e argumentativos.
3. Elaboración dunha entrevista.

- Bloque 3. Coñecemento da lingua.

1. A oración. Constituíntes da oración, estrutura do suxeito, suxeito omitido e oracións impersoais. Estrutura do predicado.
2. Os complementos do verbo I. Complemento directo, indirecto, de réxime e axente.
3. Os complementos do verbo II. Complementos circunstanciais, o atributo. O complemento predicativo.

- Bloque 4. Educación Literaria.

1. A lírica do Renacemento:
 - 1.1. Contexto histórico, social e cultural.
 - 1.2. A lírica renacentista: lírica amorosa e lírica relixiosa.
 - 1.3. Garcilaso de la Vega
 - 1.4. Fray Luis de León.
 - 1.5. San Juan de la Cruz.
2. A poesía barroca:
 - 2.1. Contexto histórico, social e cultural.
 - 2.2. Características da poesía barroca.
 - 2.3. A poesía de Góngora.
 - 2.4. A poesía de Quevedo.

TERCEIRA AVALIACIÓN

-Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar.

1. Escoito e comprendo: acertillos e adiviñas, a recitación de poemas, as dedicatorias, un debate e un diálogo.
2. Amplío o léxico. O léxico da natureza (a hiperonimia e hiponimia) O léxico do sentimento amoroso (a homonimia) O léxico das utopías e os soños (os neoloxismos) O léxico do teatro (as palabras tabú e os eufemismos)

- Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir.

1. Ortografía: uso de maiúsculas, a acentuación de formas complexas, os signos de puntuación.
2. Lectura e comprensión: A comunicación literaria. Literatura, historia e sociedade.
3. Elaboración de textos expositivos e argumentativos II (elaboración dunha lista de éxitos musicais)

- Bloque 3. Coñecemento da lingua.

1. As clases de oracións: oracións impersoais. Oracións transitivas e intransitivas. Oracións activas e pasivas. Oracións atributivas e predicativas.
2. A oración composta. Concepto de oración composta. Coordinación e subordinación. Clases de oracións coordinadas. Clases de oracións subordinadas.

Resumo da programación de lingua castelá e literatura

- Bloque 4. Educación literaria.

1. A Narrativa dos Séculos de Ouro:
 - 1.1. A narrativa renacentista.
 - 1.2. A narrativa do século XVII
 - 1.3. *El Lazarillo de Tormes*.
 - 1.4. Cervantes e *El Quijote*
2. O teatro clásico español:
 - 2.1. A profesionalización do teatro.
 - 2.2. A comedia nova
 - 2.3. O teatro de Lope de Vega.
 - 2.4. O teatro de Calderón de la Barca.

LECTURAS OBRIGATORIAS

	TÍTULO	AUTOR	EDITORIAL
1º AVAL.	<i>Finis Mundi</i>	LAURA GALLEGO	SM
2ª AVAL.	<i>El capitán Alatriste</i>	PÉREZ REVERTE	ALFAGUARA
3ª AVAL.	<i>El caballero de las espuelas de oro / Retablo jovial</i>	A. CASONA	ESPASA

3. PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

1. Avaliación inicial. Ao comezo de curso realizarase a todos os alumnos unha proba con obxecto de avaliar as capacidades e os coñecementos básicos da materia. Esta proba soamente terá carácter informativo.

2. Avaliación dos libros de lectura. A lectura obrigatoria de polo menos un libro por trimestre será avaliada a través de probas ou traballos escritos ou a través de probas orais. A cualificación positiva desta tarefa poderase utilizar para subir a cualificación final do alumno. As lecturas e os seus Correspondentes traballos teñen carácter obrigatorio e non cumprir con esta tarefa supoñerá suspender a materia, aínda tendo superadas as probas de coñecemento da materia.

3. Cualificacións trimestrais. Para obter a cualificación trimestral poderase facer unha ou dúas probas escritas das unidades didácticas impartidas que incluírá exercicios e actividades dos elementos que estruturan ditas unidades. A probas de avaliación realizadas ao longo de cada trimestre cualificaranse como segue:

- **60%** exames trimestrais
- **10%** control sobre a lectura obrigatoria
- **30%** avaliación de traballos, caderno, exposicións, etc.

Poderase descontar ata un máximo de **2 puntos** pola reiteración de faltas de ortografía e/ou presentación deficiente, axustándose aos criterios:

- **-0,25** por cada dous acentos inexistentes ou mal colocadas.
- **-0,25** por cada falta.
- **-0,25** por ilexibilidade, ausencia de marxes ou mala presentación de traballos ou exames.

A superación dos mínimos exixibles alcanzarase cun 5.

Resumo da programación de lingua castelá e literatura

A **falta de asistencia a calquer proba** previamente fixada, oral ou escrita, **debe ser xustificada** con xustificante médico ou similar de carácter oficial. Non se considerará válida a xustificación familiar. En caso de carecer de xustificante oficial, a calificación de la prueba será de **0 puntos**.

4. ACTIVIDADES DE REFORZO/RECUPERACIÓN

O alumno coa materia pendente do curso anterior poderá recuperala presentándose a **dúas probas parciais**: unha que se realizará entre os meses de **xaneiro e febreiro** e outra, no mes de **maio**.

A primeira delas terá carácter eliminatorio, é dicir, si o alumno supera ese primeiro parcial solo presentarse ao exame de maio coa parte da materia que ten pendente de recuperar. Non obstante, aqueles alumnos que non superen ese primeiro parcial, terán que presentarse a un exame global en maio para recuperar a totalidade da materia

Para facilitar a preparación desta proba, farase entrega ao alumno de **dous boletíns de actividades** que contribuirán a facilitar o estudo de ditas probas e que deberá presentar no prazo indicado polo profesor do seu grupo. O primeiro boletín de actividades será recollido no mes de novembro e o segundo, no mes de abril.

Os criterios de cualificación se detallan a continuación:

- **50%** da nota: cualificación dos exames parciais ou, no seu caso, do exame global final.
- **50%** da nota: boletín de actividades.

Será necesario alcanzar a cualificación de **tres (3)** na nota do exame para facer media coa nota do traballo.

Os exames de recuperación de pendentes basearanse nos contidos mínimos e nos criterios de avaliación establecidos na programación didáctica para cada un dos cursos obxecto de recuperación.

Sistemas de recuperación de avaliacións suspensas.

Realizaránse recuperacións das avaliacións suspensas. As recuperacións de cada avaliación poderanse elaborar ao principio da seguinte; ou ben, darase a posibilidade de presentarse a un exame final global de toda a materia.

Avaliación extraordinaria de setembro.

O alumnado realizará unha proba escrita concibida para tal fin, de semellantes características á proba final de curso. Os exames de recuperación de setembro basearanse nos contidos mínimos e nos criterios de avaliación establecidos na presente programación didáctica.

O alumno suspenso poderá realizar un cadernillo opcional que entregará o día do exame de setembro e que lle será tido en conta de xeito positivo.